

Z odůvodnění toho je zřejmo, že žal. úřad vychází z právního názoru, že omyl, který se úřadu při rozhodování stal, opravňuje jej bez dalšího i k takové opravě, kterou se původní rozhodnutí ruší, případně v pravý opak mění. Tento právní názor je však mylný, jak stížnost právem vytýká. Úřad je zajisté oprávněn kdykoli opravit z úřední moci chyby ve psaní nebo počtech, jakož i jiné podobné nesprávnosti rozhodnutí. Dále oprava taková jíti nemůže, zejména nelze takovou opravou měnit rozhodnutí, resp. je rušiti. Změna neb zrušení rozhodnutí pravoplatného může nastati jen obnovou řízení. V daném případě však žal. úřad věc s hlediska obnovy řízení vůbec neposuzoval, jak z důvodů nař. rozhodnutí je patrné. Naopak je z nich zjevný právní názor, že úřad byl oprávněn z úřední moci beze všeho pro zběhlý omyl své pravoplatné rozhodnutí zrušiti a vydati výrok rozhodnutí to úplně měnící. Tento názor je však právně mylný a nezbylo proto, než nař. rozhodnutí to zrušiti pro nezákonnost.

Odvodní spis žal. úřadu ovšem uvádí, že nař. rozhodnutí je zákonné a to prý proto, poněvadž ono rozhodnutí z 19. ledna 1928, pokud jím st-li byl podle § 20 příd. zák. ponechán onen rybník, bylo zmatečné, ničí; bylo jím prý proto, poněvadž byl jím způsoben nemožný právní stav. Ale s tohoto hlediska nař. rozhodnutí podle svého znění a obsahu věc neposuzovalo a nevyslovuje, že na místo zmatečného aktu nastupuje akt nový; proto také stížnost po této stránce nemá žádných vývodů a ani nss nemůže se zabývatí otázkou v nař. rozhodnutí zřejmě neřešenou a teprve v odvodním spise nadhozenou, byl-li výrok týkající se rybníka, obsažený v rozhodnutí z 19. ledna 1928 zmatečný a mohl-li tedy proto býti vydán výrok obsažený v nař. rozhodnutí. Poukazuje-li žal. úřad k tomu, že k zmatečnosti je přihlížeti z moci úřední, je odpověděti, že nss hledí ovšem z úřední povinnosti ke zmatečnosti rozhodnutí nař., o niž však zde nejde.

Druhé nař. rozhodnutí je opatřením, jež učinil žal. úřad, aby zábor vyslovený prvním nař. rozhodnutím byl uveden v patrnost a aby st-lovi byl sdělen úmysl, zabranou nemovitost převzítí. Jde tedy o další provádění toho, co vysloveno v rozhodnutí prvním. Bylo-li toto pro nezákonnost zrušeno, muselo ovšem býti stejně zrušeno i toto rozhodnutí druhé.

Č. 10.314.

Vojenské věci: * Odepře-li mno vojenskému gážistovi v záloze zaopatřovací požitky úchylně od návrhu superarbitrační komise, musí rozhodnutí svoje náležitě odůvodniti.

(Nález ze dne 28. ledna 1933 č. 996.)

Prejudikatura: Boh. A 9586/31; srov. 5270/26, 6182/26, 8126/29.

Věc: Alois S. v L. proti ministerstvu národní obrany o vojenské zaopatřovací požitky.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím odepřel žal. úřad st-li nárok na vojenské zaopatřovací požitky podle §§ 97, 98, 19 a 16 zák. č. 76/22 z důvodu, že chorobou, která by jinak odůvodňovala nárok na vojenské výslužné, st-l pozbyl méně než 20% způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání.

Stížnost do tohoto rozhodnutí vytýká jednak nezákonnost, jednak vadnost řízení. Nezákonnost spatřuje v tom, že mno nebylo oprávněno odchýliti se od nálezu superarbitrační komise v příčině stupně neschopnosti k občanskému povolání, rozhodovalo-li pouze na základě spisů, nýbrž mělo, když s nálezem superarbitrační komise nesouhlasilo, postavit st-le nejvýš před jinou komisí.

V tom směru nelze dáti st-li za pravdu.

Podle zák. č. 76/22 o vojenských zaopatřovacích požitcích (§§ 5, 16, 19, 23 a 98 odst. 2) a prov. nař. k němu č. 186/23 (k § 5 a k § 16) jest podmínky nároku na zaopatřovací požitky zjistiti superarbitračním řízením. Toto řízení bylo v době vydání nař. rozhodnutí upraveno — jak vyslovil nss již v nál. Boh. A 6182/26 a 8126/29 — rak.-uher. služební knihou A-42, ježto služební předpis čsl., o němž se zmiňuje vl. nař. č. 186/23 (k § 5) nebyl tehdy ještě v platnosti. Podle § 35 tohoto služebního předpisu přezkoumává mno superarbitrační spisy, jemu podle § 34 téhož služebního předpisu předložené, a to jak co do nálezu a návrhu s hlediska lékařského, tak co do služební doby a příslušného výslužného odborným, resp. odborným účetním oddělením a rozhodnutí min. zapíše se do superarbitrační listiny. Shledá-li min. potřebu osobního představení superarbitrovaného, sejde se za účelem konečné klasifikace jeho zvláštní komise, jejíž složení jest v posledním odstavci § 35 normováno.

Toto ustanovení bylo však modifikováno (srv. Boh. A 5270/26) čl. I. »k § 3«, odst. 1 vl. nař. č. 186/23, vydaného na základě § 117 zák. č. 76/22 k provedení jeho, ve znění stanoveném čl. I vl. nař. č. 199/26, jímž vysloveno, že podkladem přiznání nároku na zaopatřovací požitky a pro druh těchto požitků jest nález a návrh superarbitrační komise, a zároveň stanovilo, že nálezem této komise jest označení a popis jednotlivých vad (chorob), které působí na posouzení způsobilosti k vojenské službě (vojenskému povolání, přiměřenému občanskému povolání), nebo zjištění, že tu takových vad (chorob) není; k návrhu pak patří vše, co superarbitrační komise z nálezu vyvozuje (usuzuje), obzvláště pak klasifikační posudek, posudek o způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání, návrh na zaopatřovací požitky a přídavek za zranění atd. O návrhu že rozhoduje mno, jež podle potřeby může dáti nález přezkoušení superarbitrační komisí touž nebo novou.

Z těchto předpisů tedy zřejmo, že mno mohlo jednak o superarbitraci rozhodovati za účinnosti vl. nař. č. 199/26 jen na základě spisů superarbitračních, jednak že může dáti nález přezkoušení superarbitrační komisí touž nebo novou jen tenkrát, shledá-li jej neúplným nebo jinak vadným. V ostatních případech jest však vázáno skutkovým zjištěním v nález superarbitrační komise obsaženým, ale není vázáno návrhem superarbitrační komise a může si tedy úsudek o způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání, který podle cit. vl. nař. č. 199/26 tvoří

předmět návrhu, učiniti samostatně a tedy samostatně rozhodnouti, jak to bylo vysloveno již nál. Boh. A 8126/29.

Z toho se podává pro případ st-lův, že uznala-li superarbitrační komise z 5. září 1928 st-le, jak ze správních spisů vidno, za neschopna k přiměřenému občanskému povolání $33\frac{1}{3}\%$, nikoli tedy, jak stížnost v odporu s těmito spisy tvrdí, 40%, že výrok tento byl pouhým návrhem, o němž příslušelo teprve žal. úřadu rozhodnouti a že tento mohl se od návrhu komise v tomto bodu uchýliti i bez provedení nové superarbitrace před jinou komisí. Jest proto stížnost na omylu, tvrdí-li opak.

Pokud jde o námitku vadnosti řízení, spočívající prý v tom, že nař. rozhodnutí nepřihlíželo k odborným posudkům lékařů, kteří st-le prohlíželi (Dr. P., Dr. St., superarbitrační komise), souvisí vyřízení námitky té s odpovědí na otázku, zda měl žal. úřad procesně bezvadný základ pro svůj opačný závěr. V tom směru uvážil nss, že žal. úřad — odpíraje st-li nárok na výslužné — opřel svůj výrok o zjištění, že »podle superarbitrace z 5. září 1928« pozbyl st-l méně než 20% způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání.

Toto zjištění — vykládá-li se nař. rozhodnutí doslovně — odporuje však spisům, neboť podle superarbitrační listiny dospěla superarbitrační komise na základě nálezu ze zmíněného dne k úsudku, že choroba st-lova »s vleklým průběhem jest zlepšitelná, vznik choroby plicní jest pravděpodobně v příčinné souvislosti s činnou službou vojenskou, občanského povolání $33\frac{1}{3}\%$ neschopen. Navrhuje se udělení výslužného dočasně taktéž pro dobu 12 měsíců.« Dospěl-li žal. úřad na základě nálezu superarbitrační komise k opačnému závěru než tato co do stupně způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání, ač se na superarbitrační komisi, resp. její výrok, jakožto podklad svého rozhodnutí odvolává, nemá závěr jeho ve spisech opory a jest proto nař. výrok vadný.

Leč i kdyby se vykládalo nař. rozhodnutí tak, že slovy: »Podle superarbitrace z 5. září 1928 . . .« chtěl se žal. úřad dovolati pouze skutkového zjištění, tedy nálezu superarbitrační komise ze zmíněného dne a že na základě tohoto nálezu dospěl k jinému úsudku než superarbitrační komise potud, že podle jeho úsudku pozbyl st-l chorobou, která by jinak odůvodňovala nárok na vojenské výslužné, méně než 20%, takže by tu nebylo odporu se spisy, byl by i v tom případě výrok jeho vadný. Neboť mno může se sice od návrhu superarbitrační komise v tomto směru — jak bylo již shora uvedeno — odchýliti; leč takové odchylné rozhodnutí předpokládá náležité odůvodnění, z něhož musí býti patrné, jak vyslovil nss již v nál. Boh. A 9586/31, z jakých úvah mno dospělo k svému úsudku o vyšším stupni způsobilosti gážisty k přiměřenému občanskému povolání, než ocenila ji superarbitrační komise.

Názoru žal. úřadu, projevenému v jeho odvodním spisu, že mno rozhoduje podle své volné úvahy, čímž nepochybně chce říci, že výrok jeho nepotřebuje žádného odůvodnění, jest mylný. O volné úvaze může býti řeč pouze tam, kde zákon nezakládá straně žádného právního nároku, nýbrž ponechává úřadu, zda určitou výhodu neb oprávnění straně chce povolit či nik, třeba vytkl při tom zákon určité meze. V daném případě však jedná se o přiznání vojenských zaopatřovacích požitků, na které byl vojenskému gážistovi v záloze poskytnut zákonem č. 76/22 v § 16 právní nárok, jsou-li splněny podmínky tímto předpisem stano-

vené, t. j. při splnění těchto podmínek nemůže žal. úřad podle volného svého uvážení zaopatřovací požitky povolit či odmítnouti, nýbrž povolit je musí. Má-li však úřad za to, že zákonem stanovené podmínky splněny nejsou, musí uvést důvody, o které tento svůj úsudek opírá, a to jak po stránce skutkové, tak po stránce právní, neboť jinak nebylo by lze správnost jeho výroku co do jeho zákonitosti přezkoumati.

Tomuto požadavku však nař. rozhodnutí nevyhovuje. Žal. úřad citoval sice zákonné předpisy, o které opírá svůj výrok o odepření nároku na vojenské zaopatřovací požitky, ale neuvedl skutkových okolností, ze kterých dospěl k závěru, že st-li nárok nepřisluší.

Těmito nedostatky byla st-li znemožněna, resp. ztížena obrana a nss-u řádné přezkoumání nař. rozhodnutí, neboť, maje posouditi zákonitost výroku toho, může nss přihlížeti pouze k jeho obsahu, který, jak uvedeno, jest jednak neúplný, jednak odporuje spisům. Jest proto vada tato podstatnou vadou ve smyslu § 6 zák. o ss.

Č. 10.315.

Kinematografy. — Jazykové právo: Uděluje žadateli kinematografickou licenci, může úřad licenci tu omeziti vedlejšími ustanoveními co do jazykové úpravy nápisů na provozovnách, titulků filmů a návěstí.

(Nález ze dne 31. ledna 1933 č. 828.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 482/20, 678/21.

Věc: Karel M. v K. a spolek »Gebirgsverein« v Ů. (adv. Dr. L. Dembitzki z Prahy) proti ministerstvu vnitra o kinematografické licenci.

Výrok: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: Zemský úřad v Praze udělil st-lům podle § 4 min. nař. z 18. září 1912 č. 191 ř. z. povolení pořádati kinematografická představení vyznačená v 2. odst. § 3 tohoto nař., stanoviv mimo jiné, že provozování těchto licencí jest vázáno podmínkou, že všechny nápisy v kinematografických provozovnách, titulky filmů a návěstí musí býti provedeny na prvním místě v jazyku státním, na druhém místě v jazyku německém. Odvolání, v nichž st-lé brojili proti tomuto obmezení udělených jim licencí, byla nař. rozhodnutími zamítnuta.

O stížnostech podaných na tato rozhodnutí uvážil nss toto:

Podle § 2 zák. o ss je nss povolán rozhodovati o stížnostech směřujících proti rozhodnutím nebo opatřením správních úřadů, tvrdí-li kdo, že jimi bylo zasaženo do jeho subj. práv. Se zřetelem na toto zákonné ustanovení jest předpokladem úspěšné stížnosti, aby rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu bylo porušeno právo určitého subjektu založené platným právním předpisem. Je tudíž zkoumati, zdali a pokud je ve věci, o kterou jde, právní vázanost správního úřadu taková, aby poskytovala půdu pro subj. právo.

Kinematografická představení náleží k veřejným představením, jež jsou čl. V. lit. o) uvozovacího patentu k živn. řádu vyňata z platnosti předpisů tohoto zák. K jejich provozování je potřebí povolení, k jehož